

Z B I Ó R

UKŁADÓW ZBIOROWYCH PRACY

ROK III

Warszawa, dnia 24 maja 1939 r.

Nr 33

T R E Ś Ć :

	<i>Str.</i>
Poz. 91. Zarządzenie M. O. S. z dn. 13.V. 1939 r. o nadaniu układowi zbiorowemu pracy z dnia 25.VI. 1938 r. mocy powszechnie nie obowiązującej dla wszystkich przedsiębiorstw wodociągowych i gazociągowych oraz centralnego ogrzewania na obszarze województwa krakowskiego	648
Poz. 92. Obwieszczenie M. O. S. z dn. 13.V. 1939 r. o wniosku w sprawie nadania mocy powszechnie obowiązującej dla zawodu malarskiego i lakierniczego na obszarze miasta Krakowa oraz gmin podmiejskich układowi zbiorowemu pracy z dn. 5.VII. 1938 r.	649
Poz. 93. Obwieszczenie M. O. S. z dn. 13.V. 1939 r. o wniosku w sprawie nadania mocy powszechnie obowiązującej dla wszystkich właścicieli nieruchomości na obszarze miasta Torunia układowi zbiorowemu pracy z dn. 4.II. 1939 r.	654

91.

**ZARZĄDZENIE
MINISTRA OPIEKI SPOŁECZNEJ**

z dnia 13 maja 1939 r.

o nadaniu układowi zbiorowemu pracy z dnia 25 czerwca 1938 r. mocy powszechnie obowiązującej dla wszystkich przedsiębiorstw wodociągowych i gazociągowych oraz centralnego ogrzewania na obszarze województwa krakowskiego.

Na podstawie art. 21 ustawy z dnia 14 kwietnia 1937 r. o układach zbiorowych pracy (Dz. U. R. P. Nr 31, poz. 242) i rozporządzenia Ministra Opieki Społecznej z dnia 31 maja 1937 r. (Dz. U. R. P. Nr 40, poz. 316) zarządzam co następuje:

§ 1.

Układowi zbiorowemu pracy, zawartemu w Krakowie w dniu 25 czerwca 1938 r., nadaję moc powszechnie obowiązującą dla wszystkich przedsiębiorstw wodociągowych i gazociągowych oraz centralnego ogrzewania na obszarze województwa krakowskiego.

Tekst powyższego układu został ogłoszony przy obwieszczeniu Ministerstwa Opieki Społecznej z dnia 6 kwietnia 1939 r. (Zbiór Układów Zbiorowych Pracy Nr 24, poz. 62).

§ 2.

Zarządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Opieki Społecznej:
(—) *M. Zydram-Kościalkowski.*

92.

**OBWIESZCZENIE
MINISTERSTWA OPIEKI SPOŁECZNEJ**

z dnia 13 maja 1939 r.

o wniosku w sprawie nadania mocy powszechnie obowiązującej dla zawodu malarskiego i lakierniczego na obszarze miasta Krakowa oraz gmin podmiejskich układowi zbiorowemu pracy z dnia 5 lipca 1938 r.

Ministerstwo Opieki Społecznej obwieszcza, że Centralny Związek Robotników Przemysłu Budowlanego, Drzewnego, Ceramicznego i Pokrewnych Zawodów w Polsce, Sekretariat Okręgowy w Krakowie, zgłosił do Ministerstwa Opieki Społecznej w myśl art. 21 ustawy z dnia 14 kwietnia 1937 r. o układach zbiorowych pracy (Dz. U. R. P. Nr 31, poz. 242) oraz rozporządzenia Ministra Opieki Społecznej z dnia 31 maja 1937 r. (Dz. U. R. P. Nr 40, poz. 316) wniosek o nadanie mocy powszechnie obowiązującej dla zawodu malarskiego i lakierniczego na obszarze miasta Krakowa oraz gmin podmiejskich: Bronowice Małe i Wielkie, Prądnik Biały i Czerwony, Górka Narodowa, Wola Duchacka, Prokocim, Łągiewniki, Borek Fałęcki, Wola Justowska, Rakowice, Czyżyny, Przegorzały i Pychowice układowi zbiorowemu pracy, zawartemu w Krakowie w dniu 5 lipca 1938 r.:

- a) po stronie pracodawców przez Cech Chrześcijański Malarzy i Lakierników w Krakowie, Cech Malarzy i Lakierników Grupa II w Krakowie oraz przez mistrzów malarskich i lakierniczych i przedstawicieli firm malarsko - lakierniczych w Krakowie: Aleksandra Bogdanowicza, Izaaka Birkenfelda, Henryka Banasia, Piotra Boguckiego, Kaflikiewicza — przedstawiciela firmy „Dekoracja”, A. Ferbera, H. Ferbera, Fr. Grausmana, Jana Gawronka, G. Hanka, Hornunga, Hilfsteina, Izdebskiego, Ignacego Immerglücka, Schweichlera — przedstawiciela firmy K. Romański, A. Rebizona, Jakuba Panzera, Pręcicka, D. Rubinsteina, Jana Miklaszewskiego, Romana Trauba, Salomona Trauba, Stawarza, B. Weinreba, Kreuzwirtha, Samuela Wohlfeilera, M. Kmiecika, Alfreda Sermaka, Wincentego Żony, Efroima Panzera — przedstawiciela

firmy „Rekord”, Klugera, K. Steinlaufa, Mandelbau-
ma, Ignacego Kleinbergera, Szczygielskiego, A. Siko-
ry, St. Karasia i Leona Tennenbauma,

- b) po stronie pracowniczej przez Centralny Związek Ro-
botników Przemysłu Budowlanego, Drzewnego, Cera-
micznego i Pokrewnych Zawodów w Polsce, Oddział
Malarzy i Lakierników w Krakowie.

Tekst układu zbiorowego pracy podany jest poniżej.

Sprzeciw w sprawie nadania powyższemu układowi mo-
cy powszechnie obowiązującej wnosić należy do Ministra Opie-
ki Społecznej za pośrednictwem Inspektora Pracy VII Okręgu
(Kraków, ul. Zyblikiewicza Nr 20) w ciągu dni 14.

Termin 14-dniowy biegnie od daty ogłoszenia niniejszego
obwieszczenia.

Za Głównego Inspektora Pracy
i Dyrektora Departamentu

(—) *J. Zagrodzki*
Naczelnik Wydziału

1 zał.

Zał. do obw. M. O. S. z dn. 13.V.39 r.

UKŁAD ZBIOROWY PRACY.

W dniu 5 lipca 1938 r. w Inspektoracie Pracy 38 Obwodu
w Krakowie, w obecności p. o. Podinspektora Pracy 38 Obwodu,
p. *Leonarda Gana*, pomiędzy następującymi mistrzami malar-
skimi i lakierniczymi i przedstawicielami firm malarsko - lakier-
niczych w Krakowie oraz przedstawicielami Cechu Chrześcijań-
skiego Malarzy i Lakierników w Krakowie i Cechu Malarzy i La-
kierników Grupa II w Krakowie: *Aleksandrem Bogdanowiczem*,
Izaakiem Birkenfeldem, *Henrykiem Banasiem*, *Piotrem Boguc-*
kim, *Kaflikiewiczem* — przedstawicielem firmy „Dekoracja”,
A. Ferberem, *H. Ferberem*, *Fr. Grausmanem*, *Janem Gawron-*
kiem, *G. Hankiem*, *Hornungiem*, *Hilfsteinem*, *Izdebskim*, *Ign-*
acym Immerglückiem, *Schweichlerem* — przedstawicielem firmy
K. Romański, *A. Rebizondem*, *Jakubem Panzerem*, *Pręcukiem*,
D. Rubinsteinem, *Janem Miklaszewskim*, *Romanem Traubem*,
Salomonem Traubem, *Stawarzem*, *B. Weinrebem*, *Kreuzwirthem*,
Samuelem Wohlfeilerem, *M. Kmiecikiem*, *Alfredem Sermakiem*,
Wincentym Zoną, *Efroimem Panzerem* — przedstawicielem firmy

„Rekord”, Klugerem, K. Steinlaufem, Mandelbaumem, Ignacym Kleinbergerem, Szczygielskim, A. Sikorą, St. Karasiem i Leonem Tennenbaumem, którzy upoważnili do zawarcia układu zbiorowego pracy: Piotra Pręcżka, Jakuba Panzera, Samuela Wohlfeilera, Romana Trauba, Antoniego Rebizona i Józefa Kaflikiewicza — z jednej strony,

a Centralnym Związkiem Robotników Przemysłu Budowlanego, Drzewnego, Ceramicznego i Pokrewnych Zawodów w Polsce, Oddział Malarzy i Lakierników w Krakowie — z drugiej strony,

został zawarty układ zbiorowy pracy treści następującej:

§ 1.

Stawki płac czeladników malarskich i lakierniczych wynoszą za godzinę:

malarz i lakiernik I klasy . . .	1.25 zł
malarz i lakiernik II klasy . . .	1.— zł
malarz i lakiernik III klasy . . .	0.90 zł

§ 2.

Przy pracach na prowincji czeladnicy otrzymywać będą zapłatę za czas spędzony w podróży, za przejazd tam i z powrotem, odpowiednie mieszkanie i wikt, w razie zaś braku mieszkania i wikt 20% (dwadzieścia) dodatku do cennika.

§ 3.

Przy pracy na rusztowaniach wiszących, konstrukcjach żelaznych i drabinach ponad 14 szczebli czeladnicy otrzymywać będą 10% (dziesięć) dodatku do cennika.

§ 4.

Do pracy przyjmowani będą przede wszystkim czeladnicy miejscowi, stale zamieszkałi na terenie określonym niniejszym układem, a utrzymujący się wyłącznie z pracy zawodowej. W sezonie martwym pracodawcy stosować będą przede wszystkim w miarę możliwości technicznych równomierny podział pracy. Redukcje dotyczyć będą przede wszystkim czeladników zamiejscowych.

§ 5.

Prace malarskie i lakiernicze prowadzone będą systemem godzinowym. Oddawanie robót w akord, jak również w przedsiębiorstwo czeladnikom, jest niedopuszczalne.

§ 6.

Wszelki materiał do pracy, z wyjątkiem ubrania roboczego, pędzli i szpachli, ma być dostarczony przez pracodawców na miejsce wykonywanych robót; noszenie materiałów przez czeladników jest niedopuszczalne, z wyjątkiem przypadków koniecznych ze względów technicznych i to w drobnych ilościach.

§ 7.

Pracodawcy zobowiązani są dostarczyć robotnikom, szczególnie pracującym na budowach, odpowiedniego i bezpiecznego pomieszczenia na ubrania i narzędzia oraz przybory do mycia, tj. umywalkę lub miednicę i mydło.

§ 8.

Pracodawcy uznają delegatów robotniczych wybranych spośród czeladników wyłącznie w warsztatach, które zatrudniają ponad 3-ch czeladników. Delegatom przysługuje prawo interwencji w sprawach spornych, dotyczących stosowania niniejszego układu.

§ 9.

Za przynależność organizacyjną oraz przestrzeganie przepisów ustawowych i niniejszego układu żaden z czeladników nie będzie szykanowany ani z pracy wydalony.

§ 10.

Układ niniejszy obowiązuje na obszarze okręgu administracyjnego miasta Krakowa oraz gmin podmiejskich: Bronowice Małe i Wielkie, Prądnik Biały i Czerwony, Górka Narodowa, Wola Duchacka, Prokocim, Łagiewniki, Borek Fałęcki, Wola Justowska, Rakowice, Czyżyny, Przegorzały i Pychowice — od dnia 1 czerwca 1938 r. do dnia 1 czerwca 1939 r. W przypadku niezapowiedzenia wygaśnięcia układu na jeden

miesiąc przed upływem terminu na jaki układ został zawarty ważność jego przedłuża się na dalszy okres 1-go roku itd. z roku na rok, z zachowaniem miesięcznego terminu zapowiedzenia wygaśnięcia.

§ 11.

Strony ustalają zgodnie, że z zawarciem niniejszego układu rozwiązuje się wszystkie poprzednio między nimi zawarte układy.

Za pracodawców:

- (—) *Piotr Przeczek*
- (—) *Jakub Panzer*
- (—) *Rebizond*
- (—) *Tellerman*
- (—) *Samuel Wohlfeiler*
- (—) *Roman Traub*
- (—) *Kaflikiewicz*
- (—) *Wiktor Wasserlauf*

Za Centralny Związek Robotników Przemysłu Budowlanego, Drzewnego, Ceramicznego i Pokrewnych Zawodów w Polsce, Oddział Malarzy i Lakierników w Krakowie:

- (—) *Jan Mularz*
- (—) *Stanisław Susuł*
- (—) *Józef Neuman*
- (—) *Franciszek Widła*
- (—) *Tadeusz Sokołowski*
- (—) *Zwetschkenbraum*

Układ niniejszy sporządzono i podpisano w obecności:

(—) *L. Gan*

p. o. Podinspektor Pracy 38 Obwodu.

Rejestruję. Kraków, dnia 28 lipca 1938 r.

Nr rej. 69/IV.

p. o. Okręgowy Inspektor Pracy:

(—) *inż. W. Dubowik*

93.

OBWIESZCZENIE MINISTERSTWA OPIEKI SPOŁECZNEJ

z dnia 13 maja 1939 r.

o wniosku w sprawie nadania mocy powszechnie obowiązującej dla wszystkich właścicieli nieruchomości na obszarze miasta Torunia układowi zbiorowemu pracy z dnia 4 lutego 1939 r.

Ministerstwo Opieki Społecznej obwieszcza, że Polski Związek Zawodowy Dozorców Domowych i Służby Domowej, Oddział w Toruniu, zgłosił do Ministerstwa Opieki Społecznej w myśl art. 21 ustawy z dnia 14 kwietnia 1937 r. o układach zbiorowych pracy (Dz. U. R. P. Nr 31 poz. 242) oraz rozporządzenia Ministra Opieki Społecznej z dnia 31 maja 1937 r. (Dz. U. R. P. Nr 40, poz. 316) wniosek o nadanie mocy powszechnie obowiązującej dla wszystkich właścicieli nieruchomości na obszarze m. Torunia układowi zbiorowemu pracy, zawartemu w Toruniu w dniu 4 lutego 1939 r.:

- a) po stronie pracodawców przez Stowarzyszenie Właścicieli Nieruchomości w Toruniu, ul. św. Ducha Nr 14 oraz Związek Właścicieli Nieruchomości, „Haus und Grundbesitzer - Verein” w Toruniu, ul. Królowej Jadwigi Nr 10,
- b) po stronie pracowniczej przez Polski Związek Zawodowy Dozorców Domowych i Służby Domowej, Oddział w Toruniu, ul. Różana Nr 5.

Tekst układu zbiorowego pracy podany jest poniżej.

Sprzeciw w sprawie nadania powyższemu układowi mocy powszechnie obowiązującej wnosić należy do Ministra Opieki Społecznej za pośrednictwem Inspektora Pracy XI Okręgu (Toruń, ul. Kochanowskiego Nr 1) w ciągu dni 14.

Termin 14-dniowy biegnie od daty ogłoszenia niniejszego obwieszczenia.

(—) *M. Klott*
Główny Inspektor Pracy
i Dyrektor Departamentu

1 zał.

Zał. do obw. M. O. S. z dn. 13.V.39 r.

UKŁAD ZBIOROWY PRACY

dla dozorców domowych miasta Torunia.

Dnia 4 lutego 1939 r. na posiedzeniu odbyтым w lokalu inspektoratu Pracy 65 Obwodu w Toruniu, pod przewodnictwem Zofii Ginett, podinspektora pracy, pomiędzy Stowarzyszeniem Właścicieli Nieruchomości w Toruniu, ul. Św. Ducha Nr 14 oraz Związkiem Właścicieli Nieruchomości „Haus und Grundbesitzer - Verein” w Toruniu, ul. Królowej Jadwigi Nr 10 — z jednej strony,

a Polskim Związkiem Zawodowym Dozorców Domowych i Służby Domowej, Oddział w Toruniu, ul. Różana Nr 5—z drugiej strony,

został zawarty poniższy układ zbiorowy, ustalający warunki pracy i płacy dozorców domowych na obszarze miasta Torunia:

§ 1.

Niniejszy układ zbiorowy pracy dotyczy z jednej strony właścicieli nieruchomości i dzierżawców nieruchomości miasta Torunia, a z drugiej strony zatrudnionych przez nich dozorców domowych.

§ 2.

Za dozorcę, podlegającego niniejszemu układowi, uważa się osobę spełniającą wszystkie wymienione poniżej w § 3 czynności.

Układ niniejszy nie dotyczy osób, którym powierzono obowiązki dozorców domowych, zatrudnionych w nieruchomościach zarządzanych przez władze i urzędy państwowe, bądź przez instytucje prawa publicznego, o ile osoby te zaliczone są do kategorii pracowników, podlegających obowiązującym w danej instytucji przepisom służbowym.

§ 3.

Do obowiązków dozorca domowego należy:

1) codzienne czyszczenie i zamiatanie jeden raz dziennie rano, jednocześnie z otwieraniem bramy wejściowej w myśl obowiązujących przepisów policyjnych, podwórza, sieni, klatek schodowych, terenu przed domem lub chodników i frontowych wejść do klatek schodowych oraz utrzymywanie ich we wzorowym porządku, w miarę zaś potrzeby oczyszczanie ubikacji w ustępach podwórzowych, gankach, piwnicy, pralni, na górze do suszenia bielizny i w korytarzu na górze;

2) codzienne zapalanie i gaszenie światła o wyznaczonej policyjnie godzinie: w sieniach, w klatkach schodowych i w miejscach do wspólnego użytku przeznaczonych oraz punktualne zamykanie bramy wejściowej według przepisów policyjnych;

3) usuwanie śniegu na podwórzu oraz z chodników przed domem, jak również posypywanie chodników piaskiem w czasie gołoledzi, w myśl obowiązujących przepisów policyjnych;

4) mycie ścian w dolnej części (lamperii) i okien w klatkach schodowych raz na kwartał i mycie schodów raz na tydzień;

5) zawiadamianie właściciela domu lub administratora domu o zaszytych uszkodzeniach w budynkach oraz w instalacjach: elektrycznej, gazowej, wodociągowej, centralnego ogrzewania itp.;

6) zabezpieczanie przed zamarznięciem w porze zimowej przewodów kanalizacyjnych i wodociągowych oraz kranów wodociągowych;

7) wykonywanie wszelkich czynności wynikających z przepisów policyjnych i porządkowych w odniesieniu do nieruchomości;

8) czyszczenie ścieków i nadzór nad studzienkami ściekowymi w miarę potrzeby.

§ 4.

Wynagrodzenie za spełnianie obowiązków wymienionych w § 3 wynosi:

- a) w domach parterowych i willach, posiadających do czterech mieszkań, według indywidualnych umów, zawartych między zainteresowanymi;
- b) w pozostałych domach o jednej klatce schodowej, z wejściem frontowym:
  - 1) czteropiętrowych . . . . . 25 zł miesięcznie,
  - 2) trzypiętrowych . . . . . 20 zł miesięcznie,
  - 3) dwupiętrowych . . . . . 15 zł miesięcznie,
  - 4) jednopiętrowych . . . . . 10 zł miesięcznie,
  - 5) parterowych . . . . . 5 zł miesięcznie.

oraz bezpłatne mieszkanie jednoizbowe w domach wymienionych pod punktami od 1 do 5. Mieszkanie składające się z pokoju i kuchni, przysługujące dozorczy w myśl specjalnej pisemnej umowy o najem pracy, jest bezpłatne i stanowi obowiązujące świadczenie niezależnie od wynagrodzenia pieniężnego ustalonego w niniejszym paragrafie.

Do wyżej ustalonego wynagrodzenia za każdą następną klatkę schodową z wejściem frontowym dolicza się 20%, a z wejściem kuchennym 10%. W pojedynczych domach, posiadających więcej niż dwie klatki schodowe dolicza się 40% do każdej następnej klatki schodowej.

Za zapalanie światła innego niż elektryczne (§ 3 pkt 2) dolicza się 10% do zasadniczego wynagrodzenia wyszczególnionego wyżej pod lit. b punkty od 1 do 5 niniejszego paragrafu.

Jeżeli za zgodą właściciela nieruchomości dozorca jest zwolniony od pełnienia jednej lub najwyżej dwóch czynności,

wymienionych w § 3 niniejszego układu, należy się dozorczy domu wynagrodzenie według § 4.

§ 5.

Za prace dodatkowe, wykonane na zlecenie właściciela nieruchomości lub jego zastępcy, wynagrodzenie dozorczy pozostawia się dobrowolnej umowie, z tym jednakże zastrzeżeniem, aby wynagrodzenie to wynosiło co najmniej 56 gr na godzinę.

Za prace dodatkowe uważa się między innymi: prace ogrodowe, murarskie, ślusarskie, malarskie, instalatorskie, dekarские, stolarskie, ciesielskie, czyszczenie po remoncie mieszkań, palenie w piecach do centralnego ogrzewania i usługi osobiste świadczone właścicielowi lub zastępcy właściciela nieruchomości.

Za prowadzenie i odnoszenie książek meldunkowych ustala się wynagrodzenie na 3 zł miesięcznie.

§ 6.

W domach pojedynczych, co najmniej z 4-frontowymi wejściami, dozorca domu otrzymuje wynagrodzenie 150 zł miesięcznie, a za dalszą klatkę schodową 10% dodatku.

§ 7.

Wynagrodzenie dozorczy płatne jest z dołu do 5-go każdego następnego miesiąca.

§ 8.

Wszelkie narzędzia i materiały, jakie są potrzebne do wykonywania obowiązków przez dozorcę domowego, kupuje i dostarcza właściciel domu.

§ 9.

W okresie choroby dozorczy, trwającej nie dłużej niż trzy miesiące, czynności jego spełniać mogą dorośli członkowie ro-

dziny lub, za zgodą właściciela, osoby inne, bez dodatkowego wynagrodzenia ze strony właściciela nieruchomości.

§ 10.

Kandydat na dozorcę domowego może być przyjęty na jednomiesięczny okres próbny, z zachowaniem przepisów art. 467 Kodeksu Zobowiązań.

§ 11.

Dozorcy domowemu przysługuje po roku pracy 8-dniowy płatny nieprzerwalny urlop, a po przepracowaniu u danego właściciela 3 lat — 15-dniowy urlop wypoczynkowy.

§ 12.

Rozwiązanie stosunku służbowego i zwolnienie mieszkania służbowego przez dozorcę następuje za trzymiesięcznym wypowiedzeniem na koniec miesiąca kalendarzowego, z wyjątkiem tych przypadków, w których rozwiązanie stosunku służbowego i zwolnienie może nastąpić natychmiast w myśl przepisów art. 470 Kodeksu Zobowiązań.

§ 13.

Umowy indywidualne mniej korzystne dla dozorczy, niż to przewiduje niniejszy układ, są nieważne i ulegają zastąpieniu przez warunki określone w niniejszym układzie zbiorowym, natomiast umowy indywidualne zawierające dla dozorczy korzystniejsze warunki, pozostają nadal w mocy.

§ 14.

Przynależność dozorczy do Związku Zawodowego nie może być powodem dla właściciela nieruchomości do zwolnienia go z pracy.

§ 15.

Układ niniejszy obowiązuje od dnia 1 lutego 1939 r. do dnia 31 stycznia 1940 r. z tym, że o ile żadna ze stron nie zapowie jego wygaśnięcia na trzy miesiące przed upływem terminu na jaki został zawarty, ważność jego przedłuża się na rok następny i tak dalej z roku na rok, z zachowaniem powyższego terminu zapowiedzenia wygaśnięcia.

Toruń, dnia 4 lutego 1939 r.

W obecności w z. Inspektora Pracy 65 Obwodu:

(—) *Zofia Ginett*
Podinspektor Pracy

Związek Właścicieli Nieruchomości „Haus und Grundbesitzer - Verein” w Toruniu:

(—) *Fryderyk Moenke*
(—) *Artur Rundt*

Stowarzyszenie Właścicieli Nieruchomości w Toruniu:

(—) *Maksymilian Zalisz*
(—) *Józef Makowski*
(—) *Zygmunt Ruciński*

Polski Związek Zawodowy Doradców Domowych i Służby Domowej, Oddział w Toruniu:

(—) *Jan Frąckiewicz*
(—) *Stanisław Gwizdek*
(—) *Stefan Mioducki*

Rejestruję. Toruń, dnia 26 kwietnia 1939 r.
Nr rej. 14

Inspektor Pracy XI Okręgu:

(—) *dr H. Bartonec*

TŁOCZONO Z POLECENIA MINISTRA OPIEKI SPOŁECZNEJ

ZAMÓWIENIA I WPŁATY NALEŻY KIEROWAĆ POD ADRESEM
MINISTERSTWA OPIEKI SPOŁECZNEJ, WARSZAWA UL. DŁUGA 38/40.

Drukarnia Państwowa Nr 107451. 16.V.1939. 800.